

O i 20 cm od W. Wyeksplorowano jej fragment długości 230 cm. Szerokość wynosiła 310 cm, głębokość 100 cm. Profil poprzeczny jamy miał kształt dość regularnego trapezu. Eksploracja całości jamy była niepożądana z powodu zalegania jej części na terenie pola obsianego zbożem. W wypełniku jamy znaleziono fragmenty ceramiki i węgla drzewnych. Pod jamą wyraźnie zaznaczały się na tle calca brązowe ślady po drzewie w kształcie trójramiennej gwiazdy sięgające do głębokości 120 cm.

Jama nr 9 o wymiarach: 380x335 cm, głębokości 80–105 cm, owalna w rzucie poziomym, zawierała niebogaty materiał ceramiczny, polepę, kości zwierzęce.

Do najczęściej spotykanych form naczyń glinianych należą kuchenne garnki kształtu jajowatego z lekko wywiniętym na zewnątrz brzegiem zaokrąglonym, lub prosto ściętym — brunatne, lub ceglasto-brunatne, wewnątrz czarne, zewnętrzna powierzchnia często obryzgiwana rzadką gliną, niekiedy zdobione ornamentem dolków paznokciowych, rzędami rytych linii tworzących skośną kratkę, podłużnym obmazywaniem palcami. Spotyka się również formy baniaste i gruszkowate z krótką cylindryczną szyjką z wywiniętym na zewnątrz brzegiem ściętym poziomo, lub z brzegiem prostym lekko zgrubiałym. Prawie wszystkie w/w naczynia mają dużą domieszkę miki i piasku. Nową formą w ubiegłym roku na tej osadzie nie spotykaną, są misy talerzowate na wyodrębnionej nóżce pustej wewnątrz lub pełnej. Wystąpiła spora ilość różnych form małych naczyń — kub-

ków i czerpaków. Z ceramiki czarnej lśniącej przeważają naczynia dwustożkowate z silnie zaznaczonym załomem powyżej połowy wysokości brzuśca z profilowaną krawędzią, zdobione poziomym żłobkowaniem. W jamach nr 7 i 9 wystąpiło kilka skorup ceramiki „siwej”.

Z materiałów omawianych wyżej wynika, że w osadzie zajęciem o dużym znaczeniu było garncarstwo i tkactwo. Z innych działalności produkcyjnych znanymi były hodowla i metalurgia oraz rybołówstwo². Ogromna ilość kości zwierzęcych pozwala sądzić o dużej roli produkcji i konsumpcji zwierzęcej. Obok szczątków kostnych zwierząt dzikich występuje sporo kości zwierząt domowych. Zaznaczyć jednak należy, że materiał kostny nie został jeszcze zbadany i stwierdzenia te mogą ulec zmianie.

Przeprowadzono badania powierzchniowe najbliższego terenu, w wyniku których odkryto nowe stanowisko archeologiczne (nr 2) w odległości około 400 m w kierunku północno-wschodnim od stanowiska nr 1. Znajduje się ono na wydmiu piaszczystej zw. Górą za Wróblem (od nazwiska najbliższego mieszkańca), oddalone ok. 100 m od drogi gromadzkiej prowadzącej przez Otałęż w kierunku wsi Orle. Teren stanowiska jest własnością gromadzką. Znaleziono dużą ilość fragmentów ceramiki rzymskiej. Na powierzchni pól uprawnych należących do Franciszka Jędo, sąsiadujących z w/w wydmiem piaszczystą znajdują się również fragmenty ceramiki rzymskiej.

Materiały z badań złożone zostały w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie.

Jerzy Wielowiejski

Badania ratownicze na terenie osady z okresu rzymskiego w Maćkówce powiat Przeworsk

W dniach od 5 do 17 lipca 1963 r. kontynuowano badania ratownicze z lat poprzednich we wschodniej części osady na parcelach Jana i Józefa Obłozów. Wyeksplorowano części pięciu jam widniejących w szkarpie piasznic. Zniszczenie dużych partii podczas wydobywania piasku nie pozwoliło określić bliżej rozmiarów i kształtów jam. W częściach zachowanych głębokość ich sięgała od 125 do 170 cm. Wypełni-ska stanowiła brunatna a miejscami czarna ziemia odznaczająca się wyraźnie na tle żółtego calca lessowego. We wschodniej części jamy 42 na głębokości 60 cm odkryto okrągławe gliniane palenisko, w którym wystąpiły fragmenty naczyń lepionych ręcznie i kawałki żużla. Była to prawdopodobnie ziemianka mieszkalna. W pozostałych jamach znaleziono kości zwierzęce,

kilkaset fragmentów ceramiki lepionej i stosunkowo nieliczne pozostałości naczyń robionych na kole (ceramika „siwa”). Znaleziono również półkolistą żelazną sprzączkę do pasa i część płaskiego narzędzia żelaznego (sierp)(?).

Badana część osady wykazuje duże zagęszczenie obiektów osadniczych. Po wyeksplorowaniu omawianych jam w północno-wschodniej części wykopu ukazały się dwie dalsze, których jednak, ze względu na konieczność zakończenia prac, nie zdołano już zbadać w całości.

Ogółem przebadano przestrzeń o powierzchni 58 m² i kubaturze około 50 m³.

Na zlecenie Konserwatora Zabytków Archeologicznych Wojew. Rzeszowskiego badania przeprowadził dr Jerzy Wielowiejski przy udziale dra Bogdana Rutkowskiego.